

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 1Cbi/3/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119220611
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Moťovská Dobošová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2021:1119220611.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v konaní pred sudkyňou JUDr. Zuzanou Moťovskou Dobošovou v spore žalobcu: Z.. W. D., Q.. XX.XX.XXXX, bytom D.. U. XX, XXX XX R., zast. Advokátska kancelária JUDr. Ivana Remšíková, s.r.o., Holubyho 35, 902 01 Pezinok, IČO: 50 750 810, proti žalovanému 1/: Mgr. Jozef Maruniak, Hviezdoslavovo námestie 14, 811 02 Bratislava, správca dlžníka J. X., Q.. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, Bratislava a žalovanému 2/: Slovenská republika v zastúpení Okresný úrad Bratislava, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava, v konaní o určenie právneho dôvodu, výšky, vymáhateľnosti a poradia pohľadávky, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že žalobca je veriteľom úpadcu v konkurznom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I, sp. zn. 37K 11/2019 titulom náhrady nemajetkovej ujmy v sume 10.000.- Eur, ktorá mu vznikla tým, že úpadca spáchal trestný čin vraždy, ktorého obeťou sa stal syn žalobcu, za čo bol právoplatne odsúdený rozsudkom Špecializovaného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica sp. zn. BB-3T 8/2016 z 20.2.2018.

II. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní nahradiť žalobcovi spoločne a nerozdielne 100 % trov konania, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou na Okresný súd Bratislava I dňa 05.12.2019 domáhal, aby súd rozhodol tak, že určí, že žalobca je veriteľom dlžníka v konkurznom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I, sp. zn. 37K 11/2019, titulom náhrady nemajetkovej ujmy v sume 10.000.- Eur, ktorá mu vznikla tým, že dlžník spáchal trestný čin vraždy, ktorého obeťou sa stal syn žalobcu, za čo bol dlžník právoplatne odsúdený rozsudkom Špecializovaného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica sp. zn. BB-3T 8/2016 z 20.2.2018. Uvedeného sa domáhal z nasledujúcich dôvodov:

Žalobca si v trestnom konaní vedenom voči úpadcovi a ďalším spolupáchateľom na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica pod sp. zn. BB-3T/8/2016 uplatnil ako poškodený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej úmrtím svojho syna vo výške 50.000,- EUR.

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, zo dňa 20.02.2018, sp. zn. BB 3T/8/2016, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 17.04.2019, sp. zn. 6Tost 11/2019, bol úpadca J. X. právoplatne odsúdený na súhrnný a nepodmienečný trest odňatia slobody vo výške 20 rokov za obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy Z.. N. D., syna žalobcu, pričom vo veci konajúce súdy zároveň zaviazali úpadcu na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcovi vo výške 10.000,- EUR a s ostatnými nárokmi bol žalobca odkázaný na civilný proces. Na základe uvedeného podal žalobca na Okresný súd Bratislava I proti úpadcovi, J. X., žalobu na ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- EUR, o ktorej žalobe koná tunajší súd pod sp. zn. 15C/21/2019.

Dňa 20.08.2019 vyhlásil Okresný súd Bratislava I konkurz na majetok úpadcu- J. X., Q.. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, U., pričom do tohto konkurzu si v zákonom ustanovenej lehote prihlásil žalobca pohľadávku, predmetom ktorej bol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- EUR.

Správca doručil žalobcovi dňa 12.11.2019 oznámenie o popretí predmetnej pohľadávky v plnom rozsahu čo do celej prihlásenej výšky a rovnako podľa vyjadrenia správcu bola pohľadávka popretá aj dočasným správcom- žalovaným 2/.

Žalobca sa domnieva, že vzhľadom k vyššie uvedeným konkrétnym okolnostiam daného prípadu hodným osobitného zreteľa nemôže výšku relutárnej náhrady v trestnom konaní považovať za primeranú a spravodlivú a preto má za to, že požadovaná suma náhrady nemajetkovej ujmy vzhľadom na závažnosť, intenzitu, dĺžku celého trestného konania a napokon jeho výsledku - za neoprávnený a úmyselný zásah do jeho osobnostných práv, primeraná a spravodlivá je.

2. K žalobe sa vyjadril žalovaný 1/ podaním doručeným súdu 19.02.2020, v ktorom uviedol, že prihlásená pohľadávka žalobcu je sporná čo do celej výšky. Žalovaný 1/ ako správca konkurznej podstaty nesleduje, či je výška sumy spravodlivá, primeraná, atď., nepopiera právny dôvod pohľadávky, keďže má za to, že tento bol daný žalobcovi v adhéznom konaní založený právoplatným rozsudkom Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica sp. zn. BB-3T/8/2016 v spojitosti s rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Tost 11/2019. Keďže však súd vo veci priznania náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi nerozhodol, nie je známa výška pohľadávky, ktorú by mohol žalobca do konkurzu prihlásiť. Suma 10.000,- EUR je teda podľa žalovaného 1/ svojvoľná, nemá právny základ a ku dňu vyhlásenia konkurzu vychádza iba z dohadu žalobcu, pričom zdôraznil, že v konkurznom konaní nevie určiť sumu nemajetkovej ujmy.

3. Podaním doručeným súdu 02.03.2020 sa k žalobe vyjadril aj žalovaný 2/, ktorý rovnako ako žalovaný 1/ uviedol, že ako dočasný správca nepopiera právny dôvod pohľadávky, ale poprel pohľadávku v celej výške prihlásenej sumy 10.000,- EUR, nakoľko nie je známa výška pohľadávky, ktorú by si žalobca mohol do konkurzu prihlásiť, táto je svojvoľná, nemá právny základ a ku dňu vyhlásenia konkurzu vychádza pravdepodobne z dohadov žalobcu.

4. K vyjadreniam žalovaného 1/ a 2/ sa žalobca vyjadril podaním doručeným súdu 20.07.2020, pričom k vyjadreniam žalovaných uviedol, že o výške náhrady nemajetkovej ujmy môže rozhodnúť súd v incidenčnom konaní na základe svojej úvahy s prihliadnutím na kritériá závažnosti vzniknutej nemajetkovej ujmy a na okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti. Žalobca tiež argumentoval názorom Najvyššieho súdu SR v odôvodnení rozhodnutia 4Cdo 139/2011 zo dňa 30.10.2012, v ktorom sa uvádza, že čím závažnejšia je ujma čo do svojej intenzity i svojho trvania, tým vyššia by mala byť aj čiastka peňažného zadostučinenia. Jediným mantinelom čo sa týka výšky nemajetkovej ujmy je žalobný návrh, v ktorom navrhovateľ uvedie požadovanú sumu. Poukázal aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 288/2017 z 05.12.2017, podľa ktorého pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zohľadňovať svoju rozhodovaciu činnosť a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady. Žalobca súhlasil s tvrdeniami žalovaných, že stanovenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy nie je jedným z účelov konkurzného konania, no v kontexte tohto prípadu, kedy výška tejto ujmy v civilnom konaní doposiaľ určená nebola, pričom nemajetková ujma jednoznačne vznikla a existovala v čase pred vyhlásením konkurzu, je jej určenie súčasťou konkurzného konania a predmetom incidenčného konania.

5. Uznesením zo dňa 19.08.2020 sp. zn. 37K/11/2019 súd odvolal JUDr. Juraja Bašnáka z funkcie správcu úpadcu: J. X., Q.. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, U. a do funkcie správcu úpadcu ustanovil Mgr. Jozefa Maruniaka, Hviezdoslavovo námestie 14, 811 02 Bratislava.

6. Podaním doručeným súdu 15.10.2020 sa žalovaný 1/ vyjadril k vyjadreniu žalobcu s tvrdením, že sa stotožňuje s vyjadrením žalobcu ohľadom rozhodnutia o výške sumy náhrady nemajetkovej ujmy a necháva určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v medziach žaloby na úvahe súdu.

7. V podaní doručenom súdu 20.10.2020 žalovaný 2/ zotrval na svojom tvrdení, že právny dôvod pohľadávky žalobcu bol daný v adhéznom konaní a v otázke stanovenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy uplatňovanej žalobcom súhlasí s jeho vyjadrením, že o tom môže na základe voľnej úvahy a

po dôkladnom zvážení všetkých okolností rozhodnúť len súd, pričom jediným mantinelom vo vzťahu k rozhodnutiu súdu o výške je len požadovaná suma uvedená žalobcom v petite žaloby.

8. Na pojednávaní 14.10. 2021 právny zástupca žalobcu uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava žaloby a vyjadrení a žalovaný 1/ a žalovaný 2/ zhodne uviedli, že akceptujú nárok na náhrade nemajetkovej ujmy, avšak rozhodnutie o výške nároku nechávajú na zvážení súdu.

9. Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa so žalobou žalobcu, vyjadreniami žalovaného 1/ a 2/, oznámením o popretí pohľadávky z 05.11.2019, rozsudkom Špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-3T/8/2016, uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Tost 11/2019 ako i ostatného spisového materiálu a zistil nasledovný stav veci:

10. Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 20.08.2019 sp. zn. 37K/11/2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 21.08.2019, súd vyhlásil konkurz na majetok dlžníka J. X., Q.. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, U. Do funkcie správcu konkurznej podstaty súd ustanovil JUDr. Juraj Bašník, so sídlom kancelárie Černyševského 10, 85101 Bratislava. Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 25.08.2020, sp. zn. 37K/11/2019 bol JUDr. Juraj Bašník odvolaný z funkcie správcu úpadcu a do funkcie správcu úpadcu bol ustanovený Mgr. Jozef Maruniak, Hviezdoslavovo námestie 14, 811 02 Bratislava.

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 20.02.2018 sp. zn. BB-3T/8/2016 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.04.2019 sp. zn. 6 Tost 11/2019 súd zaviazal obžalovaného J. X., Q.. XX.XX.XXXX, trvale bytom E.Y. XXXX/XX, U. na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcovi vo výške 10.000,- EUR a so zvyškom nároku žalobcu odkázal na civilný proces. Oznámením o popretí pohľadávky zo dňa 05.11.2019 žalovaný 1 a žalovaný 2/ popreli prihlásenú pohľadávku žalobcu vo výške 10.000,- EUR v celej výške prihlásenej sumy 10.000,- EUR, nakoľko prihlásená pohľadávka je sporná čo do celej prihlásenej výšky.

Skutkový stav zistený z ostatných vykonaných dôkazov súd nebude sumarizovať, nakoľko je vo vzťahu k rozhodnutiu nadbytočný.

11. Súd ustálil, že medzi procesnými stranami nie je sporný celý skutkový stav, ako aj nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy.

12. Za skutkové tvrdenia, ktoré sú medzi stranami sporné považuje súd výšku nemajetkovej ujmy.

13. Podľa § 32 odsek 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZKR“) každú prihlásenú pohľadávku správca s odbornou starostlivosťou preskúma a porovná s účtovnou a inou dokumentáciou dlžníka a so zoznamom záväzkov dlžníka; správca pritom prihliadne aj na vyjadrenia dlžníka a iných osôb v rozsahu, v akom ich možno považovať za vecne preukázané a právne odôvodnené. Správca vykoná aj vlastné šetrenie s cieľom nestranne zistiť stav a dôvody spornosti prihlásenej pohľadávky. Správca prihlásenú pohľadávku poprie v spornom rozsahu, len ak pri skúmaní pohľadávky zistí, že prihlásená pohľadávka je čo do právneho dôvodu, vymáhateľnosti, výšky, zabezpečenia zabezpečovacím právom alebo poradia zabezpečovacieho práva sporná v miere, ktorá odôvodňuje predpoklad, že veriteľ prihlásenej pohľadávky nebude v prípade konania o určení popretej pohľadávky úspešný. Dôvodom popretia prihlásenej pohľadávky nemôže byť len skutočnosť, že spornosť vyplýva z účtovnej dokumentácie dlžníka, vyjadrení dlžníka alebo vyjadrení osôb, ktorých záujmy môžu byť ovplyvnené záujmami dlžníka, najmä jeho súčasných alebo predchádzajúcich právnych, účtovných alebo daňových poradcov.

14. Podľa § 32 odsek 2 ZKR prihlásenú pohľadávku je oprávnený poprieť správca alebo veriteľ prihlásenej pohľadávky písomným podaním u správcu na predpísanom tlačive, čo do právneho dôvodu, vymáhateľnosti, výšky, poradia, zabezpečenia zabezpečovacím právom alebo poradia zabezpečovacieho práva. Ak ide o pohľadávku orgánu, inštitúcie alebo agentúry Európskej únie, nie je možné popierať právny základ a výšku určenú orgánom, inštitúciou alebo agentúrou Európskej únie.

15. Podľa § 32 odsek 9 ZKR veriteľ má právo domáhať sa na súde určenia popretej pohľadávky žalobou, pričom žaloba musí byť podaná voči všetkým, ktorí popreli pohľadávku. Toto právo musí byť uplatnené na súde voči všetkým týmto osobám do 30 dní od doručenia písomného oznámenia správcu o popretí

pohľadávky veriteľovi, inak zanikne. Právo na určenie popretej pohľadávky je uplatnené včas aj vtedy, ak bola podaná žaloba v lehote na nepríslušnom súde.

16. Podľa § 32 ods. 14 ZKR v žalobe sa veriteľ môže domáhať určenia právneho dôvodu, vymáhateľnosti, poradia a výšky pohľadávky, ďalej zabezpečenia zabezpečovacím právom alebo poradia zabezpečovacieho práva. V žalobe sa môže domáhať najviac toho, čo uviedol v prihláške.

17. Podľa čl. 15 ods. 1 Ústavy SR každý má právo na život. Ľudský život je hodný ochrany už pred narodením.

18. Podľa čl. 15 ods. 2 Ústavy SR nikto nesmie byť pozbavený života.

19. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

20. Podľa čl. 2 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo každého na život je chránené zákonom. Nikoho nemožno úmyselne zbaviť života s výnimkou výkonu súdom uloženého trestu nasledujúceho po odsúdení za spáchanie trestného činu, pre ktorý zákon ukladá tento trest.

21. Podľa § 13 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

22. Podľa § 13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

23. Podľa § 13 ods. 3 OZ výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

24. Úlohou správcu v incidenčnom konaní (konanie o určenie popretej pohľadávky) je preskúmať prihlásené pohľadávky a podľa svojich zistení ich poprieť alebo nie, pričom zákon prikazuje správcovi poprieť pohľadávku veriteľa, ak zistí, že uplatnená pohľadávka je sporná. Prihlásenú pohľadávku je oprávnený poprieť správca, ako aj ktorýkoľvek iný veriteľ s prihlásenou pohľadávkou. Správca vykoná popretie pohľadávok v zozname pohľadávok a oznámi veriteľovi popretie jeho pohľadávky bez zbytočného odkladu. Právna úprava umožňuje veriteľovi, ktorému bola pohľadávka popretá, podať žalobu na konkurznom súde o určenie popretej pohľadávky. Lehota na popretie pohľadávky plynie od doručenia písomného oznámenia správcu o popretí pohľadávky. Žaloba o určenie pravosti pohľadávky musí byť podaná voči všetkým osobám, ktoré pohľadávku popreli. Incidenčnú žalobu teda podáva popretý veriteľ, a to voči všetkým, ktorí popreli jeho pohľadávku. V tomto smere tieto osoby vytvárajú na strane žalovaného nerozlučné spoločenstvo strán sporu. V prípade, ak popretý veriteľ niekoho opomenie, jeho právo podať incidenčnú žalobu zanikne, t. j. stratí aktívnu legitimáciu na podanie takejto žaloby, a súd jeho žalobu v celom rozsahu zamietne.

25. Tak ako súd uviedol, medzi stranami nie je sporný celý skutkový stav a najmä nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Súd sa stotožnil s tvrdeniami strán o tom, že právny dôvod pohľadávky žalobcu bol daný v adhéznom konaní, pričom sporná je iba výška prihlásenej pohľadávky žalobcu.

26. Čo sa týka výšky prihlásenej pohľadávky žalobcu, túto súd posudzoval v zmysle čl. 15 ods. 1, čl. 15 ods. 2, čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, ust. § 13 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka a tiež v zmysle čl. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pričom dospel k záveru, že výška prihlásenej pohľadávky je vzhľadom na spôsobenú ujmu adekvátne. K zásahu do práva žalobcu došlo úmyselným konaním s vopred uváženou pohnútkou úpadcu J. X., ktorý spáchal trestný čin vraždy formou účastníctva, za čo bol právoplatne odsúdený. Je nepochybné, že u žalobcu došlo týmto konaním k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu, najmä do práva na súkromie a rodinný život, čo zahŕňa aj právo vytvoriť si a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami, pričom v posudzovanom prípade je náhrada nemajetkovej ujmy nie náhradou za život syna žalobcu, ale slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy. Súd však zastáva názor, že žiadna suma priznaná súdom nie

je dostatočná na to, aby nahradila život človeka, predovšetkým blízkej osoby a rodinného príslušníka, najmä ak je zrejmé, že medzi takýmito osobami existovali sociálne, citové a morálne vzťahy v rámci ich súkromného a rodinného života a protiprávnym konaním tretej osoby dôjde k pretrhnutiu tohto vzťahu a zároveň citových väzieb medzi nimi. Po dôkladnom zvážení závažnosti vzniknutej nemajetkovej ujmy, okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo, ako aj nezvratného a najmä trvalého následku, súd vyhodnotil požadovanú výšku nemajetkovej ujmy v sume 10.000,- EUR za primeranú a spravodlivú. Existenciu závažnej ujmy ako podmienku priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a nenapraviteľný smrteľný následok vzniknutý v dôsledku protiprávneho konania obžalovaných navyše jednoznačne konštatoval aj Špecializovaný trestný súd Pezinok, pracovisko Banská Bystrica vo svojom rozsudku sp. zn.: BB-3T/8/2016.

27. S poukazom na vyššie uvedené a s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy žalobcu sa súdu javí výška náhrady nemajetkovej ujmy primeraná a z toho dôvodu výšku prihlásenej pohľadávky žalobcu popretú žalovaným 1/ a 2/ nepovažuje za spornú.

28. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. O výške náhrady trov konania súd prvej inštancie rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I písomne, a to v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.